

2-aprel - Xalqaro bolalar kitobi kuni

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,

Vatan bittadir!

N:13 (67074)

2016-yil

28-mart

www.tongyulduzi.uz

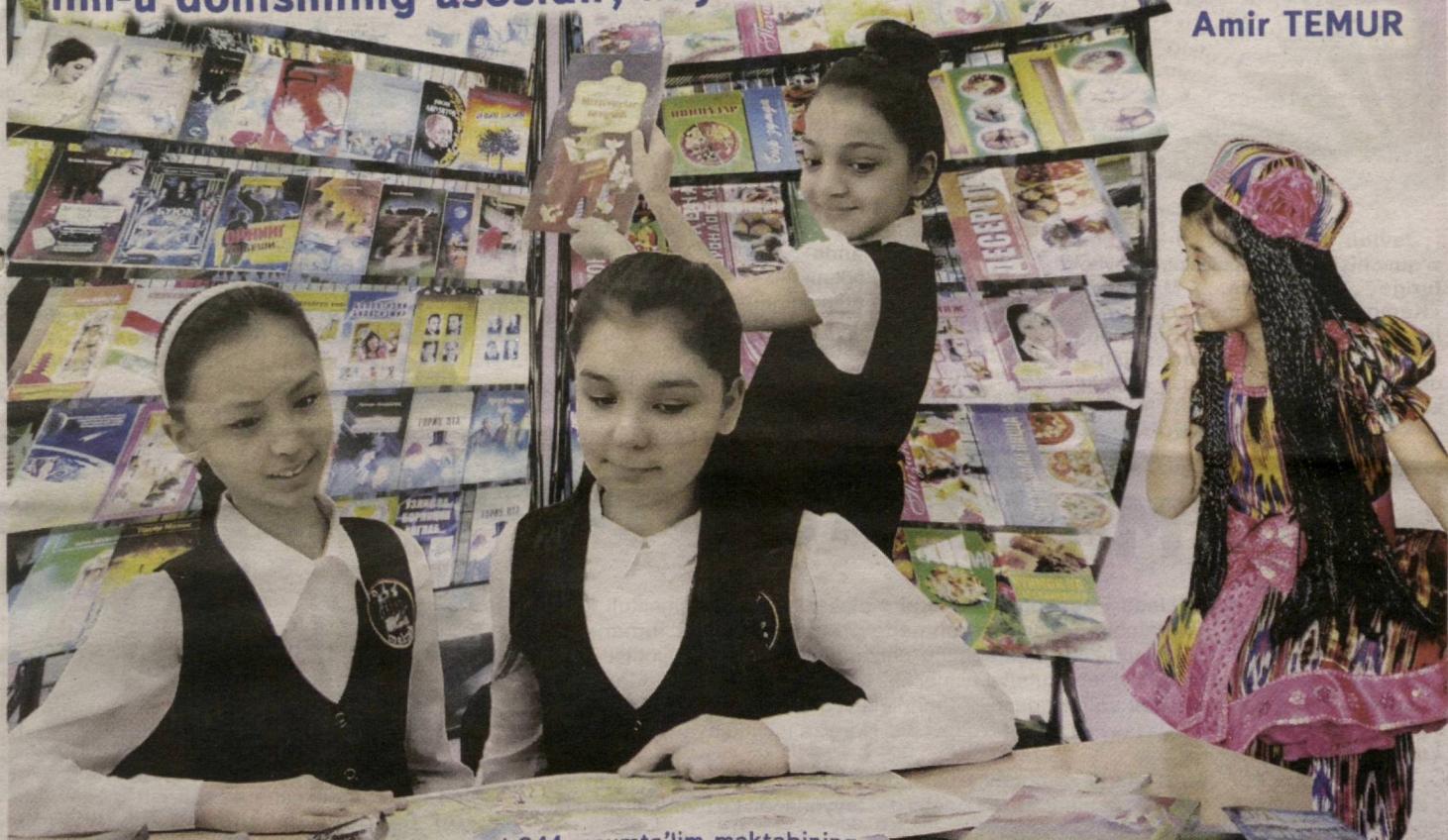
Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN - 2010-6092

Kitob barcha bunyodkorlik, yaratuvchanlik va aql-idrokning,
ilm-u donishning asosidir, hayotni o'rgatuvchi murabbiydir.

Amir TEMUR

Poytaxtimizning Yashnobod tumanidagi 244-umumta'lim maktabining
6-«E» sinf o'quvchilari Shirin Abdullayeva, Mohira Ahmedova hamda
Visola Umarova muktab kutubxonasining faol a'zolaridan.

Ushbu sonda:

ANDIJONIM,
GO'ZAL SHAHRIM,
GULLARGA KONSAN...

4-5-betlar

HAKKULAR
VA
OOQUSHLAR

6-bet

AVJI
BALAND
NIHOLLAR

8-bet

"TONG YULDUZI" MEHMONDA

– Maskanimizning yutuqlari bisyor, – deydi Toshkent viloyatining Piskent tumanidagi 1-umumta'lum maktabi direktori Marhabo opa Qurbanova. – Maktabda 1100dan ziyod o'quvchiga 70 nafar o'qituvchilar saboq bermoqda. Xonalar zamonaviy jihozlar va kompyuterlar bilan ta'minlangan.

Gazetani sahifalash jarayonida maktabdan xushxabar oldik. Respublika «Bilimlar bellashuvi»ning tuman bosqichida 15 nafar o'quvchilar turli fanlar bo'yicha 1-o'ringa sazovor bo'lishibdi.

Zulfiya KARIMJONOVA, 9-«A» sinf o'quvchisi: – Men ona tili va adabiyot fanlaridan o'tkazilgan fan olimpiadalarida faol qatnashaman. Ingliz, rus tili to'garaklari a'zosiman. She'r, maqolalar yozishga qiziqaman. Ingliz tilidan ertaklar ham tarjima qilib turaman.

Diyora USMONOVA:

Maktabda «Orasta qizlar» klubi rahbari man. Har haf-tada odobah-loq, kiyinish mada-niyati, telefonda suhbatlashish, pa-zandalik, tikuvchilik mavzularida suh-batlar uyuştiramiz. Shuningdek, tumanda tashkil etilgan «Barkamol avlod» bolalar markazining «Biserdan buyumlar to'qish» to'garagiga qatnashaman. To'garak rahbarimiz Dilnoza opa Ahmedova bizga bu hunarning nozik sirlarini o'rgatmoqdalar.

Javlon JABBOROV, 9-«A» sinf o'quvchisi: – Men sportning voleybol turiga qiziqaman. Maktabda «Kamolot» sardoriman. O'quvchilarning bo'sh vaqtlarini mazmuni o'tkazish, darslarga qatnashish davomat haqida tushuntirish ishlarni olib boramiz.

O'quvchilarimiz ham ushu sharoitlarga javoban yaxshi yutuqlarga erishishmoqda. Maktabda tashkil etilgan shaxmat to'garagiga Muhabbat Tirova, o'quvchilarimizning o'zlaridan so'ray qoling...

Donoxon ZAYNIDDINOVA: – Men biologiyaga juda qiziqaman. Maktabimizda tashkil qilingan to'garakka mutazam qatnashish kelyapman. Fan olimpiadasining viloyat bosqichida qatnashish huquqini qo'lga kiritdim. Bo'sh vaqtlarimda badiiy kitoblar mutolaa qilishiyoq tiraman.

Yaqsha taniqli adib O'tkir Hosh-movning «Ikki eshik orasi» romanini o'qib tugatdim. Asarni o'qish jarayonida o'zimni uning ichida yurgandek his etdim.

Mano, bolajonlar, mehmonlarimizning kelajakda ulkan marralar sari pillapoya bo'ladijan yutuqlari bilan tanishdingiz. Siz han-oldingizga katta maqsadlar qo'ying. Zero, mustaqil yurtimizning mustahkam kelajagi sizning qo'lingizda ekanligini unutmang.

Ozoda TURSUNBOYEVA

MAHORAT DARS1

Poytaxtimizning Uchtepa tumani tumanidagi 4-umumta'lum maktabda chizmachilik fani bo'yicha «Mahorat darsi» o'quv seminar ni bo'lib o'tdi.

Unda Pedagogik kadrlarni malakasini oshirish instituti katta o'qituvchisi Qudrat Mirahmedov, Mirzo Ulug'bek tumanidagi 223-umumta'lum maktabining chizmachilik fani o'qituvchisi Zebo Roziqova, Uchtepa tumani uslubchisi Lutfiniso Fozilova hamda tuman maktablarining tasviriy san'at va chizmachilik fani o'qituvchilari qatnashishdi. Seminar maktabning chizmachilik va tasviriy san'at o'qituvchisi Nargiza Isoxodjayeva tomonidan tashkillashtirildi.

Nargiza opa har gal darslarni zamonaviy uslubda o'tkazar ekan, o'quvchilarning o'zlashtirishiga alohida e'tibor qaratadi. Mashg'ulotni o'zi tayyorlagan ko'rgazmali qurollar orqali mustahkamlaydi.

Shuningdek, ustoz maktabda tashkil etilgan «Yosh rassomlar» to'garagiga ham rahbarlik qiladi. To'garak a'zolarini kitob, gazeta va journallar bilan doimo yaqin do'st bo'lishga chaqirib, rasm chizishning qonun-qoidalarini puxta o'rgatishga harakat qiladi.

Shavkat KAZAKBAYEV

ZUBAYDA olgan surailar

Bugungi kunda mammakatimiz umumta'lum maktablarida faoliyat yuritayotgan pedagoglarning ilgorish tajribalarini ommalashtirish maqsadida, qator tadbirlar uyushtirish odatiga holga aylangan. Fan o'qituvchilarining ilmiy-amaliy seminarlari bu borada muhim omil bo'lmoqda.

Poytaxtimizning Yashnobod tumanidagi 216-umumta'lum maktabida tuman rus tili fani o'qituvchilari seminarni bo'lib o'tdi. Tadbir ishtiroychilari muallima Gulnora Tolipovaning 6-«A» sinfida «Matbuot anjumani» mavzusidagi darsini kuzatdilar. O'yin mashg'ulotda sinf a'llochilaridan Nodira Saidvaliyeva shahnoza Olimjonova teleboshlovchi bo'lishdi. Samandar Rahmatullayev esa «Lejebokin» ya'nidangasa bola rolini mahorat bilan ijro etdi.

O'quvchilarning rus tilida biron so'zlashi, she'larini ifodal o'qishi darsning qiziqarli kechishini ta'minladi.

Dars yakunida tuman XTMFMT va TE bo'limi rus tili fani uslubchisi Dilnoza Rahmonova darsning zamonaviy innovatsion texnologiyalari asosida tashkillashtirilganiga yuqori baho berib, bu kabi mashg'ulotlar o'quvchi fanni o'zlashtirishda muhim vosita ekanligini alohida ta'kidladi.

NURBEK

Toshkent viloyati hokimiyatining viloyatimiz yoshlari o'rtaida

«MENING TOMORQAM»

nomli insholar tanlovini o'tkazish to'g'risidagi taklifini matabimiz o'quvchilari katta mammuniyat bilan qarshi oldilar.
Quyida e'tiboringizga tanloving maktab bosqichi g'olib, Muqaddas Nig'monovaning yozgan inshosini qisqartirilgan holda havola qilamiz.
Hurmat bilan,

Fazliddin BERDIYEV,

73-umumta'l'm maktabi direktori, ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi

MEHNATNING TAGI ROHAT

O'lkamizga intiqib kutganimiz bahor fasli kirib keldi. Ona yer, butun borliq uyqudan bosh ko'tarmoqda. Dalalarda esa yana hayot qaynaydi. Bobodehqon belini mahkam bog'lab, ezgu niyat la yerga urug' qadaydi.

Shunday kezlarda «Hoy tengdosh do'stim, atrofqa boqing. Zumrad bahorni ezgu niyatlar ila qarshi oling. Yo'llariga gullardan moyandoz to'shang. Sochlariga qirqkokil taqqan qizaloqlarning kulgusi olamni tutsin. Sho'x-shodon bolajonlarning varraklari ko'knii quchsin», degim keladi.

Har yili bahorda oila a'zolarimiz bilan uyimizdagи tomorqaga mehr beramiz.

Hamjihat bo'lib, mehnat qilishga kirishamiz va boshqalarini ham shunga chaqiramiz.

Bu yil men ham onamga tomorqa ishlarida ko'maklashmoqdaman. Dam olish kuni ular bilan uyimizdagи maydonchaga yangi gul ko'chatlарini o'tqazdir. Qolaversa, otamga anjir, anor, uzum, olma, gilos kabi mevali daraxtlarning novdalari tartibga keltirishiga ko'maklashdim. Shuningdek, matabimiz bog'ida ham biz o'quvchilar uchun tomorqa yeri ajratilgan bo'lib, barchamiz o'z hududimizdagи mevali daraxtlarning unib-o'sishiga, atrofning ozoda bo'lismiga mas'ulmiz. Yana bir gap. Yaqinda tengdoshlarim bilan «Eng go'zal bog' egasi» tanlovida ham ishtirok etishni niyat qilganmiz. Bu ezgu sa'y-

harakatlarimiz yurtimizning chiroy ochishiga oz bo'lsa-da hissa qo'shsa, bundan bag'oyat xursand bo'lamiz.

Aziz tengdoshlar, bugun har birimizning xonadonimiz bahor faslining barakalarini intiq bo'lib kutmoqda. Shunday ekan, barchamiz o'zimiz istiqomat qiladigan mahalla-yu guzarlarimiz, jonajon matabimiz hududiga yangi daraxt ko'chatlari o'tqazib, yon-atrofn bog'u-bo'stonga aylantiraylik! Uylarimiz oldini, ariq va zovurlarini turli chiqindilardan tozalab, yurtimiz go'zalligiga o'z hissamizni qo'shaylik!

Vatanlar, Vatanlar, mayli, gullasin,
Tong otib har doim porlasin quyosh.
Gul unsin cho'lda ham, hatto tsodha ham,
Mehnatdan tolmasin barcha qari-yosh!

Muqaddas NIG'MONOVA,
Toshkent viloyati, Zangiota tumanidagi
73-umumta'l'm maktabining 8-sinf o'quvchisi

Lesson 80

Ingliz tilini o'rganamiz! Let's learn English!

Can I help you?

(Sizga yordam bera olamanmi?)

Fill the conversations in different places. Use the words to complete the conversations.

In the street

A) Excuse me! Where can I buy a film for my camera? can/ film /a /Where/ I /buy

B) In a chemist.

A)

There /a/ is /chemist /here/ near
B) Yes, two hundred metres from here, bank /the /to /next

In a clothes shop

C) Can I help you?

A) _____ I'm just looking. thanks/ No.

A) Excuse me! _____ in a medium? have /shirt/ Do /you /this

C) No, I'm sorry. _____ all /we/ That's/ have

A) _____ a pair of jeans, please. try/ like/ to/ I'd /on

C) Sure. _____ ? are/ size/ What/ you

A) I think I'm a forty.

C) Fine. The changing rooms are over there.

Lesson of vigilant

(Zukkolik darsi)

Tick (✓) the correct sentence.

1) What do you do at the weekend?
Where do you do at the weekend?

2) How many money do you have?

How much money do you have?

3) Our teacher gives us a lot of homework.

Our teacher gives we a lot of homework.

4) My mother loves me and I love her.

My mother loves my and I love she.

5) I don't drink milk. I don't like.

I don't drink milk. I don't like it.

6) Who is your friend?

When is your friend?

Prepared by Dinora SHAKIROVA

Painter: YOQUBBEK

H.HAMIDULLAYEV o'lgan surat

Greeting courtesy (Salomlashish odobi)

Match these expressions with pictures.

Good afternoon Good night Good morning Goodbye

Good morning

Kumush TURG'UNOVA,
the pupil of school number 54 in Urtachirchik district,
Tashkent region

Ham jismoniy, ham ma'naviy jihatdan sog'lom, hech kimdan kam bo'lmasdan, boshini baland ko'tarib yashaydigan, Vatanimizning taqdiri va kelajagi uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olishga, xalqimiz intilayotgan kelajagi buyuk davlatni barpo etishga barkamol avlodgina qodir bo'ladi.

Islom KARIMOV

— Xo'jaobod tumani markazida joylashgan 24-umumta'lum maktabimizda 21 ta sinf bo'lib, 618 nafar o'quvchilar ta'lum-tarbiya oladi. Biz uchun barcha sharoitlar muhayyo, — deydi 9-«B» sinf o'quvchilar Odijon G'ułomov va Shukurxon Bahodirova.

Viloyat «Barkamol avlod» bolalar markazidagi «Yosh konstruktur» to'garagi a'zolari Andijon shahridagi 2-umumta'lum maktabining 4-«E» sinf o'quvchisi Biloliddin Habibullayev, 7-«Z» sinf o'quvchisi Samandar Ashurov, 1-umumta'lum maktabining 3-«E» sinf o'quvchisi Muhammадamin Haydarov «Varrak uchirish» musobaqasida qatnashish uchun hozirlik ko'rishmoqda.

SEMINAR-TRENING

o'zaro tajriba almashishga xizmat qildi
Yaqinda maktabimizda fizika fani bo'yicha seminar-trening o'tkazildi. Unda 52 ta ta'lum maskanining fizika fani o'qituvchilar ishtiroy etdi.

Dastlab, o'qituvchilar maktab hayoti va ta'lum sohasida tayyorlangan ko'rgazma bilan yaqindan tanishdilar. So'ng 6-sinflarda «Jismarning issiqlikdan kengayishi» mavzusidagi ochiq darslarni kuzatib, o'quvchilarning bilimini baholab bordilar. Ayniqsa, «Fizika va lirika» nomli tadbir dasturi ustozlarda katta taassurot qoldirdi.

— Bugungi kun o'qituvchidan doimo o'qib-o'rganish, o'z ustida tinimsiz izlanishni talab etidi, — deydi tumandagi 1-umumta'lum maktabi o'qituvchisi Umida Ahmadjonova.

Tadbirdan so'ng o'qituvchilar bu kabi seminar-treninglarni tez-tez tashkil etishga kelishib oldilar.

Dildoraxon FOZILOVA,
Qo'rg'ontepaga tumanidagi 25-umumta'lum maktabining fizika fani o'qituvchisi

ANDIJONIM, GO'ZAL SHAHRIM, GULLARGA KONSAN...

Bu so'lim maskan haqida gap ketganda:

Andijonliklar chaqaloqni ham «siz»lashadi andijonchasiga, Nonday shirin yumshoqlik bilan so'zlashadi andijonchasiga», deya ta'riflashadi. Andijonliklarning xushfe'l, mehmonnavoz, shirinsuxan ekanliklarini bilish, ko'rish uchun ham bir bor bo'sa-da, Andijonga sayohat qilish kerak.

Rivoyat qilinishicha, bir dehqon dalada qo'sh haydab yurganida, o'sha yerdan o'tayotgan yo'lovchi unga: «Hormang!» debdi. Dehqon bu so'zni eshtisa ham o'zini eshitmagani olib: «Xo'sh, jonivor!» deb yermi haydushda davom etibdi. Yo'lovchi yana: «Hormang!» deya murojaat qilibdi.

Dehqon esa qo'sh haydashni to'xtabdi. Yo'lovchi daraxt soyasiga o'tib, uni kuzata boshlabdi. Ishini yakunlagan dehqon, uning oldiga kelibdi-da: «Bor bo'ling...», deya javob beribdi. Shunda u kishi: «Uch marta «Hormang!» desam, javob qaytarmaganing boisi ne?» — deb so'rabi. Dehqon biroz xijolat bo'lib: «Taqsim, o'sha vaqtida ekadigan yerimning obi-tobi joyida edi, bor bo'ling, deyishga ham vaqtim yo'q edi, yerim tobidan qochmasin, dedim. Endi oldingizga kelam, har qancha «Bor bo'ling», de...» ga roziman. Qani, tushlikka marhamat, debdi. Yo'lovchi bu insoning vaqtini qadriga qanchalik yetishini ko'rib, hayratlangan ekan.

500 o'rinli majlislar zaliga boshladi. — Bu sahnada Botir Zokirov, Sofiya Rotaru, Mixail

Boyarskiy kabi ne-ne san'atkorlar qo'shiq kuylashgan, — dedi opa bizni ichkariga boshlarkan faxr bilan. — Maskanimizda deyarli har kuni tadbirlar tashkil etiladi, — davom etdi opa mammunlik bilan. Bu esa, yon-atrofnan yana saranjom-sarishta tutish, o'quvchilarning to'garakdag'i mashg'ulotlarini risoladagidek tashkil etish demakdir. Chunki kelgan mehmonlar, albatta, ularning ijodiy ishlari bilan tanishib, dildan suhbatlashgisi keladi.

Mezbonimizning tadbirkorligi, o'z ishining fidoyisi ekanligi uning har bir harakatida sezilib turadi. Opaning kuni kecha «Viloyatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishdag'i samarali mehnatlari uchun» viloyat hokimining faxriy yorlig'i bilan taqdirlanishi o'z kasbiga bo'lgan mehmning mahsuli bo'lsa, ajabmas.

Xo'jaobod tuman xalq ta'limi muassasalari faoliyatini metodik ta'minlash va tashkil etish bo'limiga qarashli 37 ta umumta'lum maktablarida 15331 nafar o'quvchilar ta'lumtarbiya oladi.

Tumanda 741 ta fan va ijodiy to'garaklar faoliyat yuritadi. Ularga 11527 nafar o'quvchilar a'zo, 60 ta sport yo'nalishidagi to'garaklarda esa 1320 nafar o'quvchilar o'zlarini tanlagan sport turi bilan shug'ullanishiadi. Bundan tashqari, sport maktablarini, musiqa va san'at maktablarini, «Barkamol avlod» bolalar markazlari o'quvchilar bilan gayum.

— O'g'ilim Samadjon Rasuljonov 37-umumta'lum maktabining 3-«G» sinfida o'qiydi, — deydi Nodiraxon To'ychiyeva. — 2 yildan buyon «Barkamol avlod» bolalar markazining «Yosh musavvirlar» to'garagiga qatnashadi. Multfilm qahramonlarini, tabiat manzaralarini chizishni juda yaxshi ko'radi. Ona sifatida dorilamon kunlarning qadriga yetib, farzandilarimiz kamoloti uchun vaqt ajratishimiz zarurligini har daqiqa his etib yashayman.

XULOSA O'RNIIDA

Dunyoda hech qayd bo'lmaydigan kuch bir daqiqadir. Hatto ana shu bir daqiqa vaqt orqaga qaytmagani uchun ham har daqiqga g'animat deymiz. Biz vaqt haqidagi fikrlarni bejizga keltirmadik. Safar davomida ko'plab iqtidorli, izlanuvchan o'g'il-qizlar, kitobxon o'quvchilar, «Tong yulduzi» gazetasining muxlislarini bilan suhbatlashdik. Ularning orzu-umidlarini tingladik, fikr va mulohazalarini bilan o'rtoqlashdik.

Demakki, andijonlik tengdoshlarining ham ulug' maqsadlar, yuksak orzular yo'lida izlanayotganiga, o'qib-o'rganayotganiga guvoh bo'ldik. Shuningdek, maktab, tuman, viloyatlarida bo'layotgan bunyodkorlik ishlari-yu, yangiliklar haqidagi tahririyatimizga maktub yo'llayotgan yosh muxbirlarimiz bo'lgan aziz o'quvchilar bilan ham uchrashdashik. Gazeta haqidagi fikrlari bilan qiziqdik, taklif va istaklarini inobatga oldik. Biroq, ayrim maktab o'quvchilaridan, «Tong yulduzi» gazetasiga qay darajada obuna ekanliklarini so'raganimizda, ba'zi o'quvchilar respublika bolalar nashrini haqida gapirib berisha olmadi. O'ylaysizki, ushbu uchrashuvdan so'ng, andijonlik har bir o'quvchi safimizga, albatta, o'qishladi va qazetxon o'quvchi nomiga munosib bo'lishadi.

Biz yana vaqtga qaraymiz, ming afsuski, vaqt esa hech kimga qaramaydi. Ishonamizki, o'quvchilarimiz bamicoli qush kabi uchib borayotgan vaqtini hech qachon boy berishmaydi.

Feruza SOYIBJON qizi, Nodira NAZAROVA

Tikuvchi qizlar — 1-umumta'lum maktabining 5-«B» sinf o'quvchisi Marziya Sanginova, 14-umumta'lum maktabining 9-sinf o'quvchisi Yelena Gafurova, 13-umumta'lum maktabining 5-«B» sinf o'quvchisi Madina Ravshanbekova, 30-umumta'lum maktabining 4-«E» sinf o'quvchisi Rufina Jarkova ustozlari Nasiba Qobilovadan tikuvchilik sirlarini puxta o'rganishyapti.

Haftaning har juma kuni «Ma'naviyat saboqlari» mashg'ulotlari o'tiladi, — deydi Xo'jaobod tumanidagi 24-umumta'lum maktabining 5-«A» sinf o'quvchisi Saida MUSULMONOVA.

Stol tennisini to'garagi a'zosi, 31-umumta'lum maktabining 5-sinf o'quvchisi, «Kompyuter savodxonligi» to'garagi a'zosi Nurmuhammad Mahmudov eng iqtidorli o'quvchilardan bira.

Shahardagi 2-umumta'lum maktabining 5-sinf o'quvchisi, «Kompyuter savodxonligi» to'garagi a'zosi Nurmuhammad Mahmudov eng iqtidorli o'quvchilardan bira.

Andijon shahridagi 1-umumta'lum maktabining 6-«D» sinf o'quvchisi Ahror Sultanov o'z chizgilarida tengdoshlarini salbiy illatiardan ogoh bo'lishga chaqiradi.

TEMUR BOBOM

Nomin tilga olsak, tanir bor jahon,
Sohibqiron Temur o'zbek o'g'loni.
Mardligi yoshlarga o'makdir har on,
Tog'lami qulatgan uning qalqoni.

«Temur tuzuklari» kitobin o'qib,
Hikmatlarin joylaysiz dilga.
Adolat bayrog'in qo'lida tutib,
Boshlagan xalqini haqiqat yo'liga.

Samarqandni bezar minoralar,
Shahrisabzga ko'kdir imoratlar.
Asrdan-asrda eskimas nomi,
Ulug'lanar doim laziz kalomi.

Sarvinoz NORBOYEVA,
Qoraqalpog'iston Respublikasi,
Nukus shahridagi 16-umumta'l'm
mektebi o'quvchisi

Afroza URALOVA,
Navoiy viloyati, Uchquduq
tumanidagi 3-umumta'l'm
mektebinining 2-«V» sinif
o'quvchisi

BAXMAL

SO'LIM MASKAN

Baxmal tumanini tog'larsiz tasavvur qilib
bo'lmaydi. Bu gulshanga safarimiz chog'i
olam-olam zavq tuydik. Asosiy boyliklari uning
betakror o'rmonlari va o'simliklar dunyosidir.

Hududdagi Turkiston va Morguzar tog'
tizmalarini bog'lab turadigan nihoyatda go'zal va
orombaxsh maskan Novqanining tabiat boy va xilma-
xil. Kiyiko't, na'matak kabi dorivor giyohlari mo'l-
ko'l. Shuning uchun ham qadimdan tabiblar yurti,
deb bejiz aytilishmagan.

Biz Qontomdi darasida bo'ldik. Yuqorida
Teraklisoy daryosining shovullashi, anhor va
jilg'alardan muzdek suvning shildirab oqishini
eshitib, charchoqni unutganday bo'lasiz. Ko'm-ko'k
yaylovlar esa minglab jonivorlarga ozuqa beradi.
Ko'zni qamashtiruvchi mo'l-ko'l gulzorlarni ko'rib,
ko'zingiz yashnab ketadi. Ular xuddi rassom
chizgan suratdekkizni ham o'ziga rom etdi.

Kunning ikkinchi yarmida Novqanining sharqiy
qismida joylashgan O'smat ota maqbarasi, Mo'g'ol
xonaqohi hamda bir qancha ziyoratgohlarda
bo'ldik.

Safar davomida inson hayoti yashillik olami
bilan uzyvi bog'liqligiga amin bo'ldik. Uni
vujudaga keltirish, bebaboligini yoshlarimizga
anglatish barchamizning burchimiz
ekanligini his etdik.

Nodira ABDULLAYEVA,
Mirzo Ulug'bek nomidagi
O'zMU 2-bosqich talabasi

VATAN BETAKRORDIR

Vatan muqaddasdir buyukdir asli,
Uning tuprog'ida zarlar unadi.
Biz Navoiy hamda Temurbek nasli,
Yorqin manzil sari karvon jo'nadi.

Sarbonning dilida niyatlar ulug',
Farovonlik sari kunlar yeladi.
Har bir tongimiz otadi qutlug',
Mehnatning ortidan iqbol kuladi.

Vatan betakrordir chamanzor, gulzor,
Bog'larni sho'x kezib yayrab yashayman.
Ming turda tovlanar kelinchak bahor,
Saodat yo'lida qadam tashlayman.

Mohiniso BOBOQULOVA,
Samarqand viloyati, Pastdarg'om
tumanidagi 18-umumta'l'm
mektebinining 9-sinf o'quvchisi

QIZIQARLI FAN

Matematika fani –
Sayohatga boshlaydi.
Uni bilmagan bola,
Tezda ko'zin yoshlaydi.

Bu fan hammaga ma'lum,
Hatto kichkintoylarga.
Ular misol yechishar,
Qarab yulduz, oylarga.

Biz-chi?! Qiyn misolni –
Bir amallab yechamiz.
Topqirlik borasida,
Muhammad kechamiz.

Madinabonu MAHMUDALIYEVA,
Toshkent viloyati, Angren
shahridagi 13-umumta'l'm
mektebinining 8-sinf o'quvchisi

NON

Oyim yopdi issiq non,
Kulcha berdi menga ham.
Menday jigarbandiga,
Qayishmasin nega ham.

Hozircha men saxiylik,
Mevasin shod teraman.
Nonni hali oyim-chun,
O'zim yopib beraman.

Munisa ERGASHEVA,
Jizzax viloyati, Paxtakor
tumanidagi 17-umumta'l'm
mektebinining 6-sinf o'quvchisi

bo'lishdi.

Kakkularda yomon bir odat bor edi. Bolalarini
voyaga yetkazishni mushkul ish deb bilgani uchun
tuxumlarini o'zgalarning iniga tashlab ochishardi.
Bu yerda ham o'sha odatni tashlamadilar. Vaqt
o'tishi bilan, bu yomon odatga amal qiladigan
qushlar paydo bo'ldi. Buni sezgan Burgut
tashvishga tushdi. Ularga dakki berib aql
o'rgatishdan foyda yo'q. Shundan so'ng u
Kakkularni bir joyga yig'ib, shunday dedi:

– Sizlar ancha ko'payishib qoldingiz.
O'zlarigiza doimiy makon topib yashashingiz
mumkin.

Kakkular Burgutning qaroriga qarshi biror
sabab topa olmay, tezda yangi joy axtarib safarga
otlanishdi. Ammo shu bilan Burgutning
tashvishlantirgan muammo hal bo'lmadi. Kakkular
ketgani bilan ular yuqtirgan illat yashab qoldi.
Burgut yana o'ya cho'mdi. Nihoyat, uning yodiga
Oqqushlar tushdi. Oqqushlarning juftiga, olafiga
sadoqati haqida, hatto afsonalar to'qilganidan
xabardor edi. Burgut shu kuniyoq ishonchli
do'stlarini huzuriga chorlab:

– Qayerda Oqqushlar bo'lsa, boshlab keling.
Ularga tinch, to'q va farovon yashashlari uchun
bu yerda hamma narsa muhayyo ekanini
tushuntiring, – deb tayinladi.

...Kakkular kabi Oqqushlarni ham izzat-ikrom
bilan kutib oldilar. Ularga va'da qilingan barcha
narsalar muhayyo qilindi.

Vaqt o'tishi bilan qushlar Oqqushlarga
ergashib, Kakkularidan o'rgangan yomon
odatlarini tark etdilar. Ibratning kuchi nimalarga
qodir ekanı yana bir bor o'z isbotini topdi.

Hidayat OLIMOVA

ONAJONIMGA

Orzuli dunyoda orzular qilib,
Hayot tashvishlarin bir chetga surib,
Yashang bu dunyoda hammadan baxti,
Chehrangiz nur bo'lib, labingiz kulib.

Bahor chechaklari sizga armug'on,
Siz aziz insonsiz, ulug' begumon,
Sizni qutlagaymiz bugun barchamiz,
Har kuningiz bayram o'tsin shodumon.

Oftob yuzingizda nurlar taratar,
Oy kechalar sizga qo'shiq yaratara,
Yagona o'tinchim sizdan azizim:
Bizga shodlik ulash, g'amlarni qaytar!

Hasanboy HABIBULLAYEV,
poftaxtimizning Yakkasaroy
tumanidagi 26-umumta'l'm
maktebinining 9-sinf o'quvchisi

HAKKULAR VA OOQUSHLAR

(Hikoya)

yoniga kelib, o'z to'dasidan adashganini, ijozat
bersa shu yerdag'i qushlar bilan do'stlik rishtasini
bog'lab, doimiy yashab qolish istagini bildirdilar.
Shu tariqa Burgutning izni bilan Kakkular
o'rmonda yashay boshlashibdi. Yangi kelganlarga
bu yerlik qushlar izzat-ikrom bilan mezbonlik
hurmatini bajo keltirdilar. In quishiga qulay joylar
ko'satsidilar. Kakkular qushlarning tinch, osuda
yashashlarni, bir-biriga do'stona munosabatlarini
ko'rib ular bilan qolganlaridan behad mammun

CHEMPIONLARNI SHARAFLAYMIZ

Shaxmat bo'yicha O'zbekiston championatining oliy liga bahslari o'z yakuniga yetdi. Poytaxtimizda bo'lib o'tgan mazkur musobaqada eng sara 21 nafr shaxmatchi o'zaro bahslashdi.

Yosh shaxmatchimiz Nodirbek Yoqubboyev erkaklar o'rtafigi bahslerda to'qqiz partiyaning beshtasida raqiblaridan ustun keldi. Mag'lublar orasida xalqaro grossmeyster Aleksey Barsov ham bor. Shuningdek, Javohir Sindorov, Akmal Fayzullayev va xalqaro grossmeyster Marat Jumayev bilan durang o'yndi va 6,5 ochko bilan oltin medalni qo'lg'a kiritdi.

Alisher Begmurodov

garchi Nodirbek bilan bir xil ochko jamg'argan bo'lsa-da, qo'shimcha ko'rsatkichlarga ko'ra kumush medalga loyiq topildi. Marat Jumayev esa 5,5 ochko bilan bronza medalga sazovor bo'ldi.

FIDE ustasi Gulruhbegim Tohirjonova 7 nafr raqibidan ustun kelib, ikki shaxmatchi bilan natijani ko'rsatdi. U musobaqa yakunida 8 ochko bilan 1-, 7 ochko jamg'argan Irina Gevorgyan 2-o'rinni egalladi. Sarvinoz Qurbanboyeva esa 3-o'rinni zabit etdi.

Muhammadsodiq ALIMOV

ALPOMISHLAR KAMOL TOPADI BUNDA...

Yurtimizda sportga berilayotgan e'tibor Buxoro viloyati yoshlarini ham yangi-yangi marralar sari chorlamoqda.

Buxoro tumanidagi maxsus sport maktab-internatining futbol bo'llimida bu borada bir qator amaliy ishlar olib borilmoida. Buning natijasida, 2015-yili yosh futbolchilar jamaa hisobida quyidagi yutuqlarni qo'lg'a kiritishdi.

1999–2000-yilda tug'ilgan o'smirlar o'rtafiga «Bolalar sportini rivojlantirish jamg'armasi» sovrini uchun o'tkazilgan viloyat birinchiligidagi, 2001–2002-yillarda tug'ilgan o'smirlar o'rtafiga «Umid nihollari» viloyat bosqichi musobaqasida 2-o'rnlarni qo'lg'a kiritishdi. 2000–2001-yillarda tug'ilgan o'smirlar o'rtafiga Respublika turnirida 3-o'rinni egallashga muvaffaq bo'llishdi.

2003–2004-yillarda tug'ilgan o'smirlar o'rtafiga «Bolalar sportini rivojlantirish jamg'armasi» sovrini uchun o'tkazilgan viloyat birinchiligidagi 3-o'rinni egalladi.

YOSH TENNISCHILARIMIZ G'ALABASI

O'zbekiston tennis federatsiyasi va Xalqaro tennis federatsiyasi (ITF) tomonidan o'smirlar o'rtafiga xalqaro turnir tashkillashtirildi.

Toshkent shahridagi Respublika olimpiya zaxiralarin tennis maktabi kortlarida bo'lib o'tgan ushbu musobaqada o'nдан ziyod davlatdan kelgan tennischilar yakkalik va juftlik bahslerida kuch sinashdi.

Umidli tennischimiz Jo'rabeck Karimov yakkalik bahslerida bosh sovrini qo'lg'a kiritdi. Juftliklarning o'rtafiga hamyurtlarimiz Sharobiddin Abzalov va Humoyun Sultanov g'alaba qozondi. Ular birinchi davrada beloruslik Aleksandr Leonenka va Aleksandr Zgirovskiy, chorak finalda hindistonlik Adil Kalyanpur va fransiyalik Klement Tabur, yarim finalda Buyuk Britaniya vakillari Ben Dreyer va Jek Molloy juftligidan ustun keldi. Yakunni bosqichda Buyuk Britaniya vakili Jeyms Devis va Metyu Sammers ustidan 7:6, 3:6, 10:5 hisobida g'alaba qozondi.

Nozima JAVHAROVA

Sportchilarning bunday ulkan yutuqlarga erishishida murabbiylarning mehnati beqiyos. Ilhom Rahmatov, Jumamurod Hasanov, Luqmon Nasriyev singari tajribali sport ustalari shogirdlariga futbolning sirasorlarini puxta o'rgatishmoqda.

Nargiza AKRAMOVA,
Zarnigor MUSAYEVA

Laylo Bayanova tengdoshlari ichida qobiliyati, tirishqoqligi, mehnatsevarligi bilan ajralib turadi. U erishayotgan yutuqlarda o'z isbotini topmoqda.

GIMNASTIKA GO'ZALI

Toshkent shahar Sirg'ali tumanidagi 301 umumta'llim maktabining 4-sinfida o'qiydigan Laylo sport gimnastikasi bo'yicha respublika musobaqalarida oliy o'rnlarni qo'lg'a kiritib kelmoqda. Jumladan, «Olimpiya umidlari»da 3-, «Shahar umidlari» sport o'yinlarida esa 2-o'rnlarga sazovor bo'ldi.

Meni sportga kirib kelishimga ota-onam sababchi bo'lganlar. Ular bu sport turi qiz bola uchun ahamiyati katta ekanligiga amin bo'lib, sport gimnastikasini tanlashgan. Yodimda, onam bilan to'garakka ilk kelgan kezlarimda menda qo'rquv paydo bo'lgandi. U yerdag'i qizlarni oyoq uchida turadigan murakkab mashqlarni k'orib men

ham bajara olarmikanman, deb o'ylardim. Birinchi ustozim Irina Dmitrova bu hayajonni yengishimga yordam berdi. Ana shu ishonch ortidan sport gimnastikasiga bo'lgan mehrim ortdi.

Charos XUSHVAQTOVA

EPCHILLAR BELLASHUVI

Yaqinda Respublika olimpiya zaxiralarini kollejida 2003–2004-yillarda tug'ilgan o'g'il-qizlar o'rtafiga yengil atletika bo'yicha O'zbekiston championati bo'lib o'tdi.

Championatning 600 va 1000 metr masofaga yugurish bahslerida surxonaryolik Javohir Nazirov marraga birinchi bo'lib yetib kelib, ikkita oltin medalni qo'lg'a kiritdi. 60 va 300 metrga yugurishda toshkentlik Oskar Ko'chmurodovga teng keladigani topilmadi.

Qizlarning o'rtafiga farg'onalik Dilbarxon Abdulhamidova, Toshkent viloyatidan Alina Oydinova, poytaxtlik Adelina Borsheva shohsupanining eng yuqori pog'onasiga ko'tarildi.

400 metrga estafeta bahslerida o'g'il bolalar va qizlar o'rtafiga Toshkent shahri jamaasi birinchi bo'ldi.

60 metr masofaga to'siqlar osha yugurish hamda uch kurash bahslerida Toshkent viloyatidan Edgar Burhonov va farg'onalik Ismagil Akbarova g'oliblikni qo'lg'a kiritdi.

Uzunlik va balandlikka sakrashda sirdaryoliq Ulug'bek Toshbekov, toshkentlik atletlar Nikita Pak, Farida Yashinova, Alina Tebenkova g'alaba qozongan bo'lsa, yadro uloqtirishda farg'onalik sportchilar Ayubxon Fayozov va Mahliyo Tojaliyevanining mahorati yuqori bolaholandi.

Sh. KAZAKBAYEV

AVJI BALAND NIHOLLAR

Hech e'tibor bergen-misiz, o'quvchilar bilan tadbir o'tkazayotgan ustozning hayajoni shogirdalarinikidan kam bo'lmaydi. Poytaxtimzining Sirg'ali tumanidagi 300-IDUMda bo'lib o'tgan «Barkamol avlod yurt kelajagi» nomli tadbirda ishtirot etganimizda, bunga yana bir bor amin bo'ldik.

Onaxondan ustozning kim ekanligini so'radim. Avvaliga u kishi menga hayron bo'lgandek qaradi. Keyin esa mehmon ekanligimni sezdi chog'i, qo'shib qo'ysi:

— Nodiraxon-ku, bugungi tadbirdining tashkilotchisi. Mening nabiram ham shu sinfda o'qiydi. Boyagi bolalar 4-sinfda o'qishadi. «Bilimlar bellashuvi»ning tuman bosqichiga chiqishgan ekan. Katta sinov oldidan maslahat olib ketishdi.

Tadbir o'tkazilishi belgilangan 1-«G» sinf xonasi bayramona bezatilgan. Ota-onalar, hatto buvijonlar ham bolajonlarning bayram dasturlarini tomosha qilishga kelishgan. Men ham ular qatoriga qo'shildim. Shu payt yo'lakda turgan ikki o'quvchi diqqatimni tortdi. Ular nazarimda, ustozlar orasidan kimnidir izlayotgandek edilar. Adashmagan ekanman. O'quvchilar bilan so'nggi tayyorgarlik ishlarni olib borayotgan ustozlardan biri ularning oldiga kelib, har ikkalasining yelkasidan ohista quchdi. So'ng:

— Ha, sinovga ketyapsizlarmi? Omadlarining bersin, hayajonlanmanglar, yaxshi natija ko'satishiningizga ishonaman, — deydi.

Men bu holatdan ta'sirlanib ketdim. Sal narida bu voqeani zavq bilan kuzatib turgan

Ko'nglimda allaqanday iliqlik bilan ko'pchilikka ergashib, sifga kirdim. Jajji o'quvchilar intiqib kutganimiz bahoroyni chiroyli tarzda taramnum etdilar. Ilm-fan, sportning ahamiyati, ogohlilik davr talabi ekanligi kabi g'oyalarni o'zida mujas-samlashtrigan sahna ko'rinishlarini namoyish etganlarida, tomoshabinlar ko'ziga yosh qalqigani kuzatish niyoyatda ta'sirli edi. Bugungi osuda kunlarimizga shukronalik barq urib turgan tadbir barchani birdek to'qinlantirib yubordi.

Nodirjan Jamoliddinovning 38 nafar shogirdlari zukkolikda, o'ziga bo'lgan ishonchda biridan qolishmasdi.

Boshlang'ich ta'lif bo'yicha bu maskan poytaxtimzida mahorat maktabi sifatida e'tirof etilishining sababini anglaganday bo'ldim.

Yusuf ABDULLAYEV

Bahrom AKBAROV

(Davomi. Boshi o'tgan sonlarda)

«R»ga topolmay misol,
Hayron qoldim,
bo'ldim loi.

«Ch»da ketar
Chumoli,
Xuddi
qo'shin
misoli.

B

«T»da Tovus
tovlanar,
turli rangda
turlanar.

«S»da ochofat
Sichqon,
Qo'yingiz tezda
qopqon.

«U»da Uikki
xola bor,
«Uk-uk»
deyishga
tayyor.

«Ng»ga Siz so'z
toping,
Kitobingizni
yoping.

Ng
(Tamom)

8

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati
Markaziy Kangashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga
qarashli bo'Imagan xalqaro xayriya fondi.

Bosh muharrir
Feruza ADILOVA

Gazeta O'zbekiston Matbuot
va axborot agentligida
0208-raqam bilan 2007-yil
2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHIR HAY'ATI:
Omonulla YUNUSOV,
Dilshod KENJAYEV,
Bahodir G'ANIYEV,
Svetlana INOMOVA,
Murtaza SULTONOV,
Zoir ISAJONOV,
Vahobjon RAJAPOV,
Zikrilla TESHABOYEV,
Feruza JALILOVA,
Feruza MATYOQUBOV
(mas'ul kotib)

Navbatchi
muhamarr
Jamoliddin
ABDULLAYEV
Rassom
Feruzbek
KAMOL o'g'li
Sahifalovich-
dizayner
Shaxobiddin
MAXMADIYEV

Manzilimiz:
Toshkent shahri,
Navyo ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 100129.
Obuna indeks: 198.
e-mail:
info@tongyulduzi.uz
www.tongyulduzi.uz

Tel/faks: 244-63-08
Tel/faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston»
NMUda chop etildi.
Tahririyatga kelgan barcha
qo'lyozmalar tahrir qilinadi,
mualliflarga qaytarilmaydi.
Haftaning dushanba kuni
chiqadi.
Shakli A-3, 2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092
Adadi — 51800
Buyurtma — S 5511

TERMIZDAN TABRIK KELDI

Surxondaryo viloyati, Termiz shahridagi
11-umumta'lim maktabining 6-«V» sinf
o'quvchilar hamda Sarvaroy
NE'MATULLAYEVA, 3-umumta'lim
maktabining 4-«G» sinf o'quvchisi

Sevimli
gazetamning
aziz ijodkorlari.

Fasllar
kelinchagi
bo'lmish bahor
ayyomi
barchangizga
muborak
bo'lsin!

DUNYODAGI

ENG BAXTLI VA OMADLI INSONLAR HAM
SIZLARGA HAVAS QILSIN!

Bu qiziq!

1. Yumronqoziq bir kechada 76 metrgacha uzunlikda yerosti yo'li qazishi mumkin.

2. Ko'rshapalak — ucha oladigan yagona sut emizuvchi jonzon hisoblanadi.

3. Qutb ayiqlari soatiga 40 km tezlikda yugura oladi.

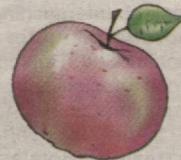
4. Timsohlar suv ostiga chuqurroq sho'ng'ish uchun og'ir toshlarni yutib yuboradi.

5. Shimpanzelar o'zini ko'zguda taniy oladigan maymun zotidir.

Mehri SHAYMANOVA,
Toshkent pedagogika kolleji o'qituvchisi

TOPISH MOQLAR

Parcha xamiriga biroz
Yashirdik go'sht-u piyoz.
Issiq surga tushirdik,
Olov yogib pishirdik.
Juda qiziq barchasi —
Toyniki qulogchasi.
Ishtahang ochar, qara,
Sergo'sht bo'lsa ...

Ko'lam gullaydi chaman,
Rangi-chi turli-tuman.
Pishsa mazadir o'zi,
Yuzingga o'xshar yuzi.
Yulduz chiqadi kessang,
Qarsillar uni yesang.
Topishdan chetda golma,
Ajoyib meva...

O'zi sarig-ku,
olma emas u,
Hid sochar har yon,
Mazasi nordon.
Kesib yejilar,
Ezib yejilar.
Uni topish jo'n,
Ottinday ...

Manzura UBAYDULLAYEVA to'plidi

28-mart 2016